

Aalst 0.61

1. az də ki:kəs nə - *of* : - ki:kən:a - ste.kfo.gel zi:n
zæn ze bə:nə:t
2. mænə vrintʃ ez de blumənə gu gi:tn
3. dnduX fa vanda.uX spinəz. nəm:i:a as metə mas:in:
4. up spst Xruuvən es mujəlæk wæ:rk | da prust
a af |
5. up da sXip kre:igəzə bəsXemeld - *of* : - bəsXemeld -
brust:
6. de sXru:enwærker z. nə splenṭer in zænə vijnər
7. dænə (ook als lidwoord gebruikt, zoals hier)
sXiper læktn. - *of* : - læktegn - zæn ləpn af
8. in da fabrik es ni:tə zin
9. kumi:r kinkeñ - *of* : - kum layst ir: kinke -
of : - kintʃ
10. bu:s Xeifter uns fir | em pintʃ | e pintja melk |
bir: |
11. brijd uns twi:a kilo. kri:ken | kriekjes : niet
gebruikt | vb. van verkleinvorm : e wilken
(wieljtje) |
12. sema meje:r vu:even drus: li:ters wu:en u:atXa-
drunkən
13. a verdri:egdæg mæ - *of* : - a dri:egdnu mu:a: -
mæ nə klipər
14. kem zænə kni:n gəzin
15. vastelu:uvət en wer ni fel nemer gəvi.rt
16. kbæ. kūntent.ak meje:ər ni me.gu:n em bæn
17. kemtakik ni Xədu:n ze.jəju:jən - *of* : - bəjkskən -
of : - mækəs
18. ndi:ən di dur afkumt
19. en spinəkup - en spinəkupnet - e spinəkupu:st
(-hoofd)
20. muij - bənat - nə mæs - *of* : - en wu:a: (boeren-
taal) - sampijnɔ (centrum) - *of* : padəstu:l (buiten-
kant) - en ouX - pu:st - nə pe:iməl
21. dæne - *of* : - dæ. kade. de. gil də wə.rl fe:tn
22. ksal a pə:rlkas Xə:iven
23. ijelant.u fe:l a. Xə:ipen afbr:iken
24. ai fa zæ lə:ven.əki gebe:ite gewə:ist | gəkr:igen |
25. ge:i mæ twi:a bri:e sti:ən: - bri:ər - de briste
26. da stambeld en stutur ni.mi:er
27. di:nə - *of* : - dænə (buiten 't centrum) - ma:n
ə:d a lə:ve læk as nə gru:stn i:er
28. lisafær.ez in dns:imel ni Xəbl:iven
29. de sXo.lkadejən - *of* : - kijere van tsXo:l - em.
mætə mi:əster nu zj:a gewe:ist
30. ken ka:n tu:X ne kume ver dak Xəri:əd bæn
31. de bi:stn drinjkə ge:ra lu:zəməl
32. æ ko:ni Xu wa:rkən æ pu:n in zæn ke:l
33. stek nəki:ər - *of* : - nəki - nə stə:il in dænəm
besum
34. ni:ə metə kə:igələn en wərter nims gəspalts - *of* : -
dunzə nimi:ər
35. s:la ju:jən - kem a twi:a ki:ərn up a: gəru.pen
36. dæ peir nes ni ru:sp - du zit nug an wite kær: in
37. zæ zæn wæ:X nu tlant - *of* : - tfelt
38. zæ:d i:st sæ:n segen - *of* : - sæ:nə pu:n - elpen
opdu:n
39. æ zat nu:st ni fæ:r brijen
40. zez dneləft (centr.) - *of* : - delfj (buitenkant) -
fan e:ir melk.wu:st
41. dæ ma:n muij sæn vra. bəsXæ:remən
42. in tsXeljə zwemən es Xəvu:rла:sk - *of* : - ez
dā:zərəs
43. ait:ta:t umdatn stær:k es | æ:rX |
44. wa:a mu:tn du:r delft (centr.) - *of* : - delft
(buitenkant) fan em: æ ga:or dnandern elft
45. elpt ijz̄ da bed upfən
46. unza maifər esu vet azn slæk - *of* : - aze væ:rkən
47. zæ sprinjən umtfu:irst up en wedijk
48. dəm bu:əmkwi:əker - *of* : - bu:əmsna:jer zal
dəm bu:əm avin̄n
49. du:d i:ste væ:ster tu:
50. t̄beginta klipan | di:ste mes | du:mes | tluf
51. spru:a:ə - padəgerək (centr.) - *of* : - pu:əstəgerək
(buitenkant) - (cf. I, 221-51)
52. de saldu:tn emən e:r u:r afXəsnəjən
53. zæ vu:jər sə:dəm lute zes ju:r nu tsXo:l gu:n
54. kemtem afXru:ən va za lu:t lästwu:ter te gu:n
55. lanstir en zide ni fel ve:l ve:zn
56. sti:ənə putn en zæni fe:l we:rt
57. dæ pu:əl stu:d in dnə:t
58. in me:r:t est nuX te kat fer te ku:fn
59. dai ke:s Xe:fd e klæ:er liXt ə:n
60. a truk un tpə:rt sænə stə:t
61. tæ:n kwumda gajer ir atæ:t nur dæ kærəmis
62. de pu:əter zu:əd dad üj:i:ət vulmukt es
63. ge zo:xt mæ wel mur gə spro:ukt.e:gə mu:e ni
64. dæ zwulema zele gu vodrum kuman
65. gu:ja vandauX ni ku:rtn
66. e:ita ze:ər u:ək Xə:re ke:s
67. zænə mutar es kaput - a læ:d in du:əgen | slot |
68. te. na wæ:rmən daXə:ewə:ist æn tes nə za:xtən
a:u:vət
69. da ma:nəkə luip bæ:rəvuj
70. dæ ez em bæst in di. kænə
71. ik wa. datə faktə:r nem bri:f bru:Xt
72. kem pu:ən u:mæn ært
73. kæ mæ Xi:n dwə:ze mænʃn - *of* : - drimerz -
u:ang:u:n
74. aXter sXuftu:st spanəmən tpə:rt in de ni:ve kæ:re
75. kem em bætə kərsn - van ver denu:n a:i
76. dæ zu:n van dæ ke:nijk ed u:ək sadu:t Xə:west
77. wetjə gæ ginəm bu:Xmu:kər wu:en:
78. dæ ru:əzn emə lajə du:ərn.
79. kXəlu:ever gi. wo:rt fan - *of* : - kən gelu:ever gi.
wo:rt fan (platter)
80. tkinekə - *of* : - tkintʃ - waz du:st fa ve:rn dasst
kustn du:spen
81. zæn u:ərn æn zæn u:sgə lu:spen
82. e:r du:Xtorken - *of* : - masken - es mæjə kərefkən.ur
dəm bus Xu:m br:mbe:zn trækən
83. der es nə spet fan dæ lir
84. a:zətə zæm bakəz - *of* : - zæn mu:əl u:pən |
(Nedl. strof = ke:l |
85. tfulk en zu:Xt ni anderz as Xəltj æn wælə |
ru:əkdm |
86. æ:re mun̄t ez dru:əX fandn dest
87. dænə wæ:X lyp krum - tez nən tu:r alum lanstu:r
88. ik.u:Xt fe. dæ klæ:n: en trumelkən
89. dəm buk es Xəsturve van øj kest in te slikən

90. zæ like was kert ænj gu:t
 91. in de lumert szd best
 92. ne s'xter mu: Xu: kene mik'en - of : - vize.irn | lunk'en = zijdelyngs bezien |
 93. zuk naki:r nu mænan u:t
 94. ik we:t ni wu:da:k em munj gu zu:kæ
 95. ne ka: kaljer es Xu:. fe. dbi:r | ku:cl (*minder gebr.*) |
 96. kmust usəmblu:triŋkæ ver:t te verklucken - of : - verstæ:rk'en
 97. ik mun ist:e vujeru:z in de stal vu:rn
 98. mæm brun was munj
 99. de melkbu:r du: ne gru:tn tu:r
 100. dæ bo:termelk er dinæ æn zir: sti:rter - of : - zentjer - em.e f(d)rum
 101. wai zu:ln - of : - zo:ln - dæna pit up en ir kene viln
 102. aiz up sæ puintj - sekir (^{1o} van een persoon, ^{2o} van een werk)
 103. a kum nu:st Xem məni:te lu:t
 104. in itilje zænder bærgen di:v spævn
 105. tæ:rfjæ:da ga:du:r up da:vn
 106. te bu:am smæz e stik fan de brige gevæ:rn - of : - gevæ:rt (*kindertaal*)
 107. ge muijt uns fe:lneki kumæ ka:rn
 108. ais fa:le:va gekuma meij ej gu: bæz
 109. dai deer: es fam bik Xemukt
 110. ej gatra:da vra: mu: kæn:u:a
 111. kam ir gæs Xe:zu:st mur twas Xe gu: su:st
 112. dem bra:ver zæ:t:at nu:X te di:r es fe ta:ban
 113. bakæn - ik bak - gæs bak:t - ai bak:t - baktn - wajer bakæn - ik baktn. - gu:a baktn. - u:a baktn. - wajer baktn. - wæz eme gebaken
 114. bi:an - ik bi:an - gu:æ - u:æ bits - wæ bi:an - bi:men - ik buidje - ik em gebujen - bu(d)je zer us:k
 115. taz e klæ: mu taz e fu:n
 116. ge kendir u:ære kru:gen up de mært
 117. æ. mæ geza:tatn up mu:æ za pa:zn
 118. tmæ:se zu: dad u:æ gelu:æk u:æ
119. der wu:re vu:zf pru:æzn
 120. under dæn: i:sk ligæ vei i:skeln
 121. twu:ter za gu zu:an - tsuit a:l
 122. tu: es nu:Xru:an - tes nu:X mu ræs Xemvæ:st - of : - ræz af
 123. majune:s - of : - mariune:s (*plat*) - mo:ukæzæ metn du:er van en u:æ
 124. da bymkæ za du mu:slak.e:næ grujen
 125. de 'paster e. Xu:jæ wu:æn
 126. de duisXe - eman unz a:d u:æz afXebrant
 127. de melk spits u:etn.e:r van de kuj
 128. da kuster lutjfe. da kru:æsn
 129. de tre:mele van de kæræwo:ugæm bu:ægen under tæwi:xt
 130. sumegæ mænsje snitn.u:æX | lu:æst |
 131. zemen grajd æm blæt Xælsæ:gen
 132. de sa:z æz em betjæ - of : - ewa fla:
 133. de sni:laetik
 134. tezn.i:wegæ:t le:in dak a gæzin em
 135. ni:pu:ært werd na: ej gil ni:va stat
 136. du:en - of : - duj - ik du:nt - gu:æ dujet - u:æ du:ge:t - wær dunt - gær du:ge:t - ze:er dunt - ik de:it - de:iki:kða - datnta mur en de:i dasnt mur en de:an
 137. du:pen - du:epkli:t - duepfunts
 138. dasn - a dæst - a destn. - ai Xædest
 139. bin: - ik bin - gæ - æ bintj - wa bin: - ge(j)ør bintj - ze:er bin: - bintjæn - buntn - kem gebun:
 140. Locale landmaten : en ruj (en a:r ez dru:e ruj æn e ku:rt : 1 are = 3 1/4 r.) - en da:want = 100 r.
 141. Waternamen : den dæper - of : - de vu:rt - den a:n dæper - de ma:ilebæ:ik (2 Molenbeek te Aalst. Eén ervan wordt ook kule:zæbæ:ik genoemd. Ze loopt door het buitenverblijf van het College der Jezuïeten) - de ranzbe:ik - de zu:mægembæ:ik - de ryklu:æbæ:ik - di:nægembæ:ik (Önegembeek) - duzbru:kæ:ik - de si:zægembæ:ik - du.zæbæ:ik - de ru:izæm'buzbe:ik - tsu:sp

De naam van deze stad in haar eigen dialect is : oijft

De inwoners heten : oijftene:rs

Hun bijnaam is : dajo:anbu:rn (de ajuinboeren).

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : de vu:ev u:æn - truk(æ)lu:f - de padenuk - (t)sæ:bruk ('t)Schaubroek) - de pu:stepit - (t)kæ:rebruk ('t)Kerrebrouk) - ('t)sæ:ru:rebe:ik ('t) Schaarbeek) - dem blok fam burèmans - de katestru:pu:irt - de nistru:pu:irt - de za:stru:pu:irt - de punstru:pu:irt - de mært - de kat - tpe:iperstrætfjæn - de væ:komært - tfurt - tslt - mu:lobæ:ik - tsæ:r(gobi:t) ('t Saargebied) - den u:rat (de Arend) - de ms:ilendri:s - de ru:izp - da:temært (de Houtmarkt) - den e:rijk - pu:rewu:kes'ru:t - sjinjup - Het "echte" Aalsters wordt gesproken op de Grote Markt en in de onmiddellijke omgeving daarvan ; afwijkingen vertonen de inwoners van de wijken St.-Job, Mijlbeek, Schaarbeek, Brusselse Steenweg (ook genoemd : de punstru:pu:irt) en doveners, die wonen tussen Mijlbeek en Schaarbeek ; in het centrum zelf spreken de bewoners van De Kat, de Hoge Vesten en de Peperstraat platter dan „de burgerij“ ; deze laatste bezigt ook meer Franse woorden dan 't gewone volk. Vele rijke lui spreken meest Frans ; het jaarverslag 1910-1911 der stad Aalst vermeldt er 241 (mannen) + 318 (vrouwen) ; ook 36 mannen en vrouwen die het meest Duits spreken. Tijdens den oorlog zijn talrijke inwijkelingen in Engeland geweest. Zuiver Nederlands wordt er te Aalst nog bijna niet gesproken, verreweg het meest gebruikt men er nog het Aalsters dialect, en wel, buiten de hoger vermelde schakeringen, onder drie vormen : dat van de burgerij, dat van de werklieden (platter) en dat van de „vaartkapoenen“, het platst van al.

Aalst is een belangrijk nijverheidsstadje. Er zijn weverijen, spinnerijen, brouwerijen, stokerijen, huidevetterijen ; men bewerkt er veel tabak en drijft er boven dien een drukken kleinhandel ; talrijke werklieden en bedienen gaan dagelijks naar Brussel ; een kleiner aantal ook naar Gent ; „de“ grote stad is voor de Aalstenaars Brussel.

Zegslieden : 1. Van Itterbeek, Eugène ; 43 j. ; geb. te A. ; werktuigkundige aldaar ; heeft er altijd verbleven, evenals zijn V. en M., en spreekt steeds het burgers-Aalsters dialect.

2. Van Itterbeek, August ; 18 j. ; atheneumstudent te Gent, maar dagelijks thuis ; zoon van 1. M. is ook van A. ; hij spreekt gewoonlijk burgers-Aalsters dialect.

3. Beekman Theodoor ; 72 j. ; geb. te Aalst ; jute-bewerker ; heeft altijd te A. verbleven, evenals zijn V. en M., en spreekt steeds burgers-Aalsters.

4. Schellinck, Jozef ; 36 j. ; geb. te A. en smid aldaar ; heeft er steeds verbleven, maar niet in 't centrum (wijk Molenstraatpoort) ; hij spreekt het Aalsters van de werklieden ; hij werkte mee aan n^{rs} 1 tot 67.